

แนวทางการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

Guideline for the development of basic acting exercise

for learner in the 21st century

สุรินทร์ เมทะนี

Surin Medhane

บทความวิจัย

สาขาวิชาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์การดนตรีและศิลปะการแสดง คณะอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต

306 ซอยลาดพร้าว 107 คลองจั่น บางกะปิ กรุงเทพฯ 10240

Music and Performing Arts Program, Faculty Creative Industry, Rattana Bundit University

306 Lat Phrao 107 Alley, Khlong Chan, Bang Kapi, Bangkok 10240 Thailand

Corresponding author. Email: bird20@hotmail.com

Received: April 8 2020

Revised: June 18, 2020

Accepted: June 22, 2020

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงขั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 วิธีดำเนินการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย ประชากรเลือกแบบเจาะจง คือ อาสาสมัครจำนวน 10 คน ที่ไม่มีพื้นฐานการศึกษาด้านการแสดง เครื่องมือในการวิจัยได้แก่ แบบฝึกหัดการแสดง 10 แบบฝึกหัด มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เข้าร่วมโครงการ ก่อนและหลังเรียนการแสดง แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ชมการแสดงภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลวิจัยพบว่ามี 3 องค์ประกอบสำคัญที่เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดเพื่อการแสดง 1. ทักษะผู้เรียนการแสดงในศตวรรษที่ 21 คือ 1) การเป็นผู้ชี้นำตนเอง 2) การประเมินตนเอง 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ 4) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม 5) ทักษะสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี 2. ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ช่วงวัยเรียน ได้แก่ 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์การทำงานร่วมกับผู้อื่น 2) การยืดหยุ่นทางความคิด ความสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ ภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม 3. ทักษะสำคัญของนักแสดง มี 1) การแสดงอารมณ์ 2) จินตนาการ 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การคิดวิเคราะห์ 5) การเคลื่อนไหว 6) พลังในการแสดง 7) สมาธิในการแสดง 8) การสื่อสาร 9) การใช้เสียง

คำสำคัญ: นักเรียนการแสดง แบบฝึกหัดการแสดง ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

Abstract

The objective of this research was to study and find the way to develop guidelines for basic acting exercise for learner in the 21st century. The method of the research is to use descriptive research methodology. The population used in this study was chosen by a specific method, consisting of 10 subjects who does not have educational background in acting. Research tools include Acting exercises, 10 exercises. The exercises are suitable at the highest level. The questionnaire for the participants before and after the performance of the program. The questionnaire for the satisfaction of the viewers of the overall performance was at the highest level. The research found that there are 3 main components: 1. Skills of learners acting in the 21st century 1) being a self-directed person 2) self-assessment 3) life and career skills 4) learning and innovation skills 5) information skills, media and technology. 2. Strategy 3 in the development and enhancement of human potential in the area of human development throughout the school age, 1) critical thinking skills Synthesis in working with others. 2) The flexibility of thought. The ability to live and work with others under a multicultural society. 3. The important skills of the actors should include 1) Emotional performance 2) Imagination 3) Creativity 4) Critical thinking 5) Movement 6) Energy of performance 7) Concentration in performance 8) Communication 9) Voice control.

Keywords: acting students; acting exercise; learner in the 21st century

บทนำ

จากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการรับข้อมูลข่าวสารจากหลายช่องทาง จากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ส่งผลต่อวัฒนธรรมการเรียนรู้การสอนที่เปลี่ยนไปเช่นเดียวกัน ปัญหาที่เกิดมาจากความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและการสื่อสารนี้ ทำให้นักการศึกษาหันมาให้ความสนใจและกำหนดทักษะของผู้เรียนในยุคศตวรรษที่ 21 ขึ้นโดยเฉพาะรายวิชาที่เน้นด้านทักษะวิชาชีพ เช่น วิชาแพทย์ พยาบาล วิศวกรรม สถาปัตยกรรม ศิลปะการแสดง นาฏศิลป์ ดนตรี เป็นต้น ในขณะที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น เน้นการปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาหรืออาชญากรรม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม มีความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะ ด้านภาษา ศิลปะ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจรวมถึงการวาง

พื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผนชีวิตในแต่ละช่วงวัย ให้นำไปปฏิบัติได้ เป็นการวางแนวทางและสร้างความพร้อมให้กับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (National strategy, 2019, p. 36-37)

การเรียนการสอนด้านศิลปะการแสดงเป็นอีกหนึ่งหลักสูตรที่ต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีการเปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก เช่นสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐ มีคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะดนตรีและการแสดง มหาวิทยาลัยบูรพา ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เช่น คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต คณะอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต เป็นต้น (Dekdeedotcom, 2019) จากจำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนดังกล่าวทำให้เห็นถึงความสำคัญและความนิยมในการเลือกเรียนด้านศิลปะการแสดงของผู้เรียน และเมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมบันเทิงได้หลากหลาย

การพัฒนาผู้เรียนการแสดงในแต่ละสถาบันการศึกษา ผู้สอนการแสดงมีเทคนิคในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่สำคัญตามมาตรฐานวิชาชีพที่แตกต่างกันไป นิยมใช้แบบฝึกหัดการแสดง เพื่อสังเกต วิเคราะห์ สิ่ง que ผู้เรียนคิด ตีความ ซึ่งวิธีการนี้ ได้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ในประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยเฉพาะช่วงวัยเรียน การใช้แบบฝึกหัดทางการแสดง จะช่วยพัฒนาทักษะความสามารถในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นความยืดหยุ่นทางความคิด ทักษะทางการใช้ภาษา ศิลปะ การได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพ ทักษะชีวิต ที่สามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม (Panich, 2012, p. 16-21) เพราะการเรียนด้านศิลปะการแสดงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์โดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากศิลปะการแสดงสามารถสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของมนุษย์ในช่วงเวลาและยุคต่างๆ ออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรม และศิลปะการแสดงยังสะท้อนวัฒนธรรมของกลุ่มชนได้เป็นอย่างดี ตลอดจนสถานการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเป็นตัวช่วยให้โลกทั้งใบเชื่อมโยงถึงกัน แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งวัฒนธรรมเฉพาะของท้องถิ่นตน ดังนั้นการเรียนศิลปะการแสดงจึงมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้เปิดรับเรียนรู้และทำความเข้าใจสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างไปจากท้องถิ่นชุมชนของตนเองได้ แต่ยังคงรู้จักอัตลักษณ์ของสังคมและวัฒนธรรมของตน รวมถึงสามารถปรับเปลี่ยนยอมรับในความแตกต่างของวัฒนธรรมได้ เพราะการเรียนการแสดงต้องฝึกทักษะหลายด้าน ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนพัฒนาทักษะเฉพาะ เช่น ทักษะทางด้านจินตนาการ ทักษะทางการเคลื่อนไหว ทักษะทางการใช้เสียง ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ ทักษะในการใช้ร่างกาย ทักษะด้าน การจัดการอารมณ์ความรู้สึก ทักษะด้านการสื่อสาร ภาษาพูด หรือภาษากาย นอกจากนี้ยังพัฒนาทักษะทางสังคมในการอยู่ร่วมกันอีกด้วย ซึ่งทักษะเหล่านี้ล้วนจำเป็นต่อการประสบความสำเร็จในชีวิต และเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (Joyruksa, 2017)

จากความสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนการแสดงดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อสร้างแบบฝึกหัดการแสดงในการเรียน การสอนวิชาการแสดงที่เหมาะสมต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกและผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในประเด็นที่ การเรียนการสอนวิชาศิลปะการแสดงสามารถพัฒนาทักษะที่มีความจำเป็นต่อผู้เรียนและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยเฉพาะช่วงวัยเรียน การใช้แบบฝึกหัดทางการแสดง จะช่วยพัฒนาทักษะความสามารถในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดด้านการแสดงโดยนำยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนในประเด็นการพัฒนาคุณภาพคนตลอดช่วงชีวิต โดยเฉพาะช่วงวัยเรียน กับทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความยืดหยุ่นทางความคิด ความสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม โดยนำมาพัฒนาเป็นแบบฝึกหัดทางการแสดง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพที่พึงประสงค์ในการเรียน การแสดงในศตวรรษที่ 21

สมมติฐานการวิจัย

แบบฝึกหัดด้านการแสดงชั้นพื้นฐานที่เหมาะสมกับผู้เรียนการแสดงในศตวรรษที่ 21 มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น 1) ด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ 2) ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน 3) ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม และ 4) ความยืดหยุ่นทางความคิด

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st century skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (coach) และอำนวยความสะดวก (facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (problem-based learning) ของผู้เรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้คือ ชุมชนการเรียนรู้

ครูเพื่อศิษย์ (professional learning communities: PLC) ทักษะที่คาดหวังสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่เรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการ บูรณาการ ยึดโครงงานเป็นฐาน และอื่นๆ ดังกล่าวจะเน้นเรื่อง 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) 2) ทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology skills) ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือ (collaboration) ในการทำงานเป็นทีม การคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) (Panich, 1998) สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชมอน บรู๊ค ที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐแคลิฟอร์เนียลองบีช ศึกษาเรื่องการพัฒนาชั้นเรียนการแสดงทั่วไปเพื่อใช้ในรายวิชาศึกษาทั่วไปผู้วิจัยได้สร้างประเด็นเกี่ยวกับการรวมชั้นเรียนการแสดงให้เป็นองค์ประกอบหลักในโครงสร้างรายวิชาการศึกษาทั่วไป ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการเรียนการแสดงจะเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาและการเปลี่ยนแปลงให้ผู้เรียน มีทักษะที่หลากหลาย งานวิจัยนี้ได้พยายามที่จะชี้ให้เห็นถึงการวิเคราะห์ประโยชน์ความสอดคล้องของรายวิชาการศึกษาทั่วไปและตรวจสอบวิธีการเรียนการแสดงเบื้องต้น ผลวิจัยสรุปว่าเนื้อหาหลักสูตรเนื้อหาหลักสูตรโครงสร้างและวัตถุประสงค์ของชั้นเรียนการแสดงเบื้องต้นเป็นกรอบการใช้ชีวิตที่สำคัญสำหรับนักเรียนในการพัฒนาความเป็นมนุษย์ของพวกเขา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ด้านความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ด้านความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม และ ความยืดหยุ่นทางความคิด (Simon Brooke, 2012).

แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น ปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาหรืออาชญากรรม มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะ ด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจ รวมถึงการวางพื้นฐานการเรียนรู้เพื่อการวางแผน ชีวิต และวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไปปฏิบัติได้ ตลอดจนการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม (National strategy, 2019, p.36-37)

แนวคิดเกี่ยวกับศิลปะการแสดง

การแสดงละคร (acting) เป็นศิลปะสาขาหนึ่งที่มนุษย์กระทำมาตั้งแต่เกิดและกระทำอยู่ทุกวันในบทบาทต่างๆ เพื่อสื่อสารเรื่องราวความรู้สึกนึกคิด และอารมณ์ให้ผู้อื่นรู้เห็นและมีความรู้สึกร่วมด้วย หรือได้รับความบันเทิง หรือได้รับความรู้ ข่าวสาร เรื่องราว นักแสดงละคร (actor) เป็นผู้ถ่ายทอดตีบท และตีความหมายของบทละครที่เป็นวรรณกรรมออกมาเป็นท่าทาง การกระทำด้วยร่างกาย (physical actions) การกระทำด้วยเสียง (vocal action) ด้วยคำพูดหรือบทสนทนา (dialogue) ให้ผู้ชม (audience) ได้เห็นเป็น

ภาพบนเวที (visual presentation) ประหนึ่งว่าเป็นความจริงที่เกิดขึ้นในชีวิต แต่เป็นความจริงที่เกิดจากการสมมติที่เลียนแบบ (imitation) ชีวิตและธรรมชาติจำลองมาบนเวทีในกำหนดเวลาช่วงหนึ่งที่ยึด และในสถานที่ที่จำกัด (limited time and space) นักแสดงที่เก่งจะต้องสามารถเข้าใจให้ผู้ชมให้ติดตาม และเห็นคล้อยไปด้วยกับการแสดงของเขา ความสามารถนี้อาจมีบางส่วนที่มาจากพรสวรรค์ (Talent) โดยกำเนิด แต่ส่วนใหญ่จะต้องมาจากความชำนาญและประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกฝน การเรียนรู้ การฝึกซ้อมและเทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแสดงบนเวทีด้วย ซึ่งทุกคนสามารถทำได้ ถ้าสนใจที่จะพัฒนาทักษะและความสามารถของตนเองให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพขึ้น (Rattanan, 2003)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยการศึกษาวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) มีวัตถุประสงค์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีลำดับขั้นตอนในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎี 3 กลุ่มคือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 2) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ 3) ทฤษฎีของการแสดง
2. นำผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีมาสร้างแบบฝึกหัดทางการแสดง เพื่อพัฒนาทักษะ 9 ด้านคือ 1) การแสดงอารมณ์ 2) จินตนาการ 3) ความคิดสร้างสรรค์ 4) การคิดวิเคราะห์ 5) การเคลื่อนไหว 6) พลังในการแสดง 7) สมมติในการแสดง 8) การสื่อสาร 9) การใช้เสียง
3. นำผลที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดมาวิเคราะห์และประเมินผล นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกหัดการแสดงให้เหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
5. นำแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง
6. สรุปผลข้อมูลในรูปแบบเชิงสถิติและอภิปรายสรุป

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สรุปผลได้ดังนี้

1. การสร้างและออกแบบแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐาน

ผู้วิจัยพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐาน จากกรอบแนวคิดการวิจัยในประเด็นการส่งเสริมทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ที่มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในยุทธศาสตร์ที่ 3 ในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ในประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ช่วงวัยเรียน โดยเฉพาะทักษะความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่นทางความคิด สอดคล้องกับทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ด้านความสามารถ ด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ การเป็นผู้นำ การเรียนรู้และนวัตกรรม ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความถนัดและความสนใจ นำมาพัฒนาทักษะสำคัญที่นักแสดงควรมี 9 ด้าน โดยพัฒนาแต่ละด้านตามความเหมาะสมของการเชื่อมโยงในแต่ละทักษะที่ควร

พัฒนาในแต่ละแบบฝึกหัด โดยมีการกำหนดสาระสำคัญ วัตถุประสงค์ วิธีการสอน และทักษะที่คาดหวัง นำมาออกแบบโดยสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดง สามารถสรุปผลเป็นตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 กระบวนการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3	ทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21	ทักษะสำคัญ ของนักแสดง	แบบฝึกหัดการแสดง ทฤษฎีทางการแสดง	ตัวชี้วัด
1) ทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ใน การทำงานร่วมกับผู้อื่น (critical thinking and synthesis co- working group) 2) การยืดหยุ่นทาง ความคิด (flexibility of thought) 3) ความสามารถอยู่ ร่วมและทำงานกับ ผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่ เป็นพหุวัฒนธรรม (the ability to live and work with others under a multicultural society)	1) การเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ (self-directed) 2) การประเมินตนเอง (self-assessment) 3) ทักษะชีวิตและ อาชีพ (life and career skills) 4) ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม (learning and innovation) 5) ทักษะสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี (information, media and technology)	1) สมาธิในการแสดง (concentration) 2) การแสดงอารมณ์ (emotional awareness) 3) จินตนาการ (imagination) 4) ความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) 5) การคิดวิเคราะห์ (critical thinking) 6) พลังในการแสดง (energy) 7) การใช้เสียง (voice control) 8) การเคลื่อนไหว (stage movement) 9) การสื่อสาร (communication)	1) การฝึกท่วงท่า (gesture) 2) การเคลื่อนไหว (stage movement) 3) การปรับกล้ามเนื้อ (body awareness) 4) การด้นสด (improvisation) 1) การใช้เสียง (voice exercise) 2) การแสดงสั้น (scene work) 7) การอ่านและ วิเคราะห์บทละคร(play reading) 8)การจัดการด้านการ แสดง (show management) 9) การสร้างสมาธิด้วย การกำหนดลมหายใจ (butoh technique)	1) สามารถแสดง ออกทางรูปธรรมให้ เห็นถึงความเข้าใจใน ตัวเอง 2) สามารถแสดง ออกถึงการใช้ ประสิทธิภาพทาง ร่างกายในการแสดง 3) สามารถแสดง ออกถึงการ ประยุกต์ใช้เทคนิคใน การแสดง 4) สามารถแสดง ออกถึงความ รับผิดชอบ ความ ตั้งใจ การตรงต่อ เวลา ความร่วมมือใน ชั้นเรียน

จากข้อมูลในตารางที่ 1 ผู้วิจัยนำมาพัฒนาเป็นแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานจำนวน 10 แบบฝึกหัด โดยมีสาระสำคัญในแต่ละแบบฝึกหัดดังนี้

แบบฝึกหัดที่ 1 ฉันคือใคร (Who am I?) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับร่างกายและจิตใจของผู้เรียน เป็นการสำรวจ ประเมินเกี่ยวกับความเป็นตัวตนของผู้เรียน พื้นฐานความคิด ประสิทธิภาพของร่างกายและความเข้าใจเกี่ยวกับธรรมชาติที่อยู่รอบตัว ตลอดจนความหมายและความเข้าใจที่ถูกต้องในการเรียนการแสดง และคุณสมบัติที่ดีของนักแสดง

แบบฝึกหัดที่ 2 ฉันคืออะไร (What I am?) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการสื่อสารของผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของผู้เรียนตลอดจนมนุษย์ด้วยกัน เรียนรู้เกี่ยวกับการรับ-ส่งความรู้สึกอย่างไรให้เป็นธรรมชาติในการแสดง การสร้างสมาธิในการแสดง ตลอดจนการเคลื่อนไหวร่างกายด้วยเทคนิคการยืดของการเต้นแจ๊สนำมาบูรณาการในการเตรียมความพร้อมของร่างกายก่อนการแสดง

แบบฝึกหัดที่ 3 ฉันอยู่ที่ไหน (Where am I?) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์อารมณ์ความรู้สึกของผู้เรียนกับอารมณ์ความรู้สึกของตัวเอง ด้วยการวิเคราะห์ตีความบุคลิกลักษณะ อายุ อาชีพ เพศ ภูมิหลังของอาชีพในแต่ละอาชีพ เพื่อนำไปสู่การสร้างบุคลิกของตัวเอง

แบบฝึกหัดที่ 4 เมื่อฉันอยากเป็น (When I want to be) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ด้วยการจำลองสถานการณ์ (situation) ขึ้น เพื่อพัฒนาบุคลิกลักษณะของตัวเอง เรียนรู้การรับ-ส่งอารมณ์ในการแสดง และเรียนรู้การด้นสด (Improvisation) กับคู่แสดง

แบบฝึกหัดที่ 5 ทำไมต้องเป็นฉัน (Why am I?) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายและจิตใจด้วยเทคนิคบูต (Butoh) เพื่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์กัน เพื่อเตรียมความพร้อมของร่างกายในด้านการเคลื่อนไหว และการสร้างสมาธิในการแสดงเพื่อให้ผู้เรียนสร้างบุคลิกและตัวตนขึ้นมาในการแสดง

แบบฝึกหัดที่ 6 ฉันต้องทำอะไร (How I can?) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการตีความ การวิเคราะห์เรื่องราว บทเรียนที่ผ่านมา ผ่านความต้องการของตัวเอง สื่อสารออกมาเป็นการใช้เสียง ภาษา การเคลื่อนไหวในการแสดง นำเสนอเป็นการแสดงเดี่ยว (monologue)

แบบฝึกหัดที่ 7 ใช่เลย (This is it) เป็นการเรียนรู้โดยการนำประสบการณ์ในชีวิต ประสบการณ์ในการเรียนการแสดง ที่ได้เรียนมาในแบบฝึกหัด บูรณาการการรับ-ส่งอารมณ์ในการแสดง การพัฒนาการแสดงทางอารมณ์ ฝึกฝนเป็นการแสดงสั้น ที่มีพัฒนาการมาจากอาชีพ

แบบฝึกหัดที่ 8 อย่างที่ควรเป็น (That the way it is) การเคลื่อนไหวร่างกายและจิตใจด้วยเทคนิคการเต้นร่วมสมัย (contemporary dance) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงตามบท ด้วยบทสนทนา (Dialogue) การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของตัวเอง จากบทละคร

แบบฝึกหัดที่ 9 สบาย สบาย (take it easy) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับการประสานสัมพันธ์ของการแสดงตามบท การพัฒนาของตัวเอง การเคลื่อนไหว การตีความร่วมกับผู้แสดงและผู้กำกับ ฝึกซ้อมเป็นการแสดง 1 ฉาก ฝึกการประสานสัมพันธ์ การจัดการทางด้านการแสดง การเป็นผู้ชี้นำตนเอง การประเมินตนเอง

แบบฝึกหัดที่ 10 การแสดงจะต้องดำเนินต่อไป (the show must go on) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับประสบการณ์ในการนำเสนอการแสดงละครเวที (plays) การทำงานร่วมกัน ความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การฝึกทักษะชีวิตและอาชีพ และการจัดการการเป็นนักแสดงที่ดี

2. การประเมินผลแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐาน

นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะการแสดง เพื่อตรวจสอบแบบฝึกหัดและเครื่องมือวัดแบบประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.98$, S.D = 0.108) ทำการปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ นำไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาสาสมัครที่ไม่เคยมีพื้นฐานการเรียนการแสดงมาก่อน จำนวน 10 คน มีผลการทำกิจกรรมปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

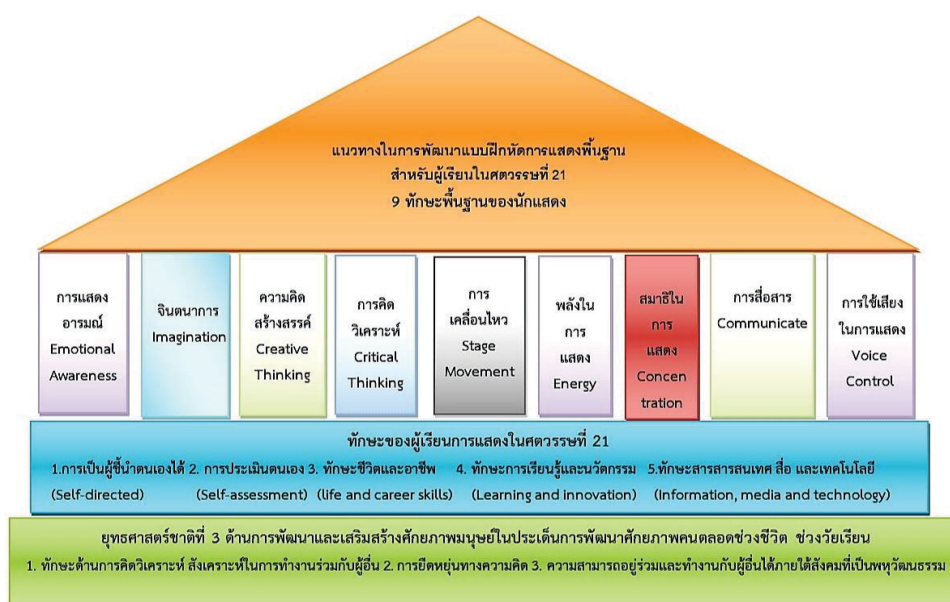
ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการก่อนและหลังเข้าโครงการ

ลำดับ	รายชื่อ	Pre Test			Post Test		
		$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D	ระดับ ความคิดเห็น
1	A	2.9	0.9	ปานกลาง	4.3	1.0	มากที่สุด
2	B	2.6	1.8	ปานกลาง	4.0	0.6	มากที่สุด
3	C	4.2	1.0	มากที่สุด	4.6	0.6	มากที่สุด
4	D	3.9	0.7	มาก	4.9	0.2	มากที่สุด
5	E	3.4	0.7	มาก	4.4	0.5	มากที่สุด
6	F	3.6	1.3	มาก	4.6	0.6	มากที่สุด
7	G	3.8	1.1	มาก	4.8	0.8	มากที่สุด
8	H	3.8	1.2	มาก	4.9	0.9	มากที่สุด
9	I	4.1	1.4	มากที่สุด	4.8	1.2	มากที่สุด
10	J	3.3	1.9	มาก	4.5	1.5	มากที่สุด
	รวม	3.31	1.16	มาก	4.56	0.78	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ที่เข้าร่วมโครงการมีระดับความคิดเห็นในทักษะการเรียนรู้การแสดงชั้นพื้นฐานสูงกว่าหลังการเข้าร่วมกิจกรรม แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสามารถพัฒนาทักษะด้านการแสดงได้ในระดับมากที่สุด จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการสรุปภาพรวมของทักษะและการพัฒนาในการเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมโครงการ สามารถสรุปได้ว่า ระดับความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 10 คน ก่อนเรียนการแสดงมีค่าคะแนนต่ำสุด 3 อันดับ คือทักษะในการแสดง 2.3 ความเป็นผู้นำและ ช่วงเวลาที่สามารถพูดความจริงในชีวิต 2.9 และทักษะในการใช้เสียง 3.3 แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการแล้ว มีค่าคะแนนสูงสุด 3 อันดับคือ ทักษะที่ดีต่ออาชีพนักแสดง 5.0 มุมมองชีวิตในด้านบวก ความรับผิดชอบต่อสังคมรอบด้าน 4.7 ความไว้วางใจในเพื่อนมนุษย์ และทักษะการสื่อสารมีค่าคะแนน 4.6 จากนั้นมีการจัดแสดงผลงานของผู้เรียนในแบบฝึกหัดที่ 10 สามารถสรุปค่าความพึงพอใจจากการชมละคร ของนักแสดงจากการแสดงละครสั้น 5 ฉาก มีผู้เข้าชมจำนวน 55 คน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน เป็นเพศหญิง 18 คน เพศชาย 12 คน สามารถสรุปได้ว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ชมที่มีต่อการแสดงของผู้เรียนในโครงการ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ผู้ชมได้รับความสนุกสนาน 4.90 สมานีของนักแสดงในการแสดง 4.56 และ พลังในการแสดงของนักแสดง 4.53

3. ร่างแนวคิดการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงชั้นพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการทำวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และการปฏิบัติงานจริง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาแบบฝึกหัดเพื่อการแสดงพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดังแผนภูมิพาเธนอน (Parthenon) แสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แนวทางในการพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

จากกรอบแนวคิดที่ได้จากผลการวิจัยมีประเด็นอภิปรายดังนี้ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่สนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต สำหรับในงานวิจัยนี้มุ่งเป้าหมายไปที่ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ช่วงวัยเรียน วัยรุ่น ปลุกฝังความเป็นคนดี มีวินัย พัฒนาทักษะความสามารถ การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความยืดหยุ่นทางความคิด รวมถึงทักษะด้านภาษา ศิลปะ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจตลอดจนการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน รวมถึงทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมและทำงานกับผู้อื่นได้ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม (National strategy, 2019, p. 36-37)

การเรียนรู้ด้านศิลปะการแสดงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ในประเด็นของการตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย อาทิ ภาษา ตรรกะด้านทัศนศาสตร์และมิติ ดนตรี กีฬาและการเคลื่อนไหวของร่างกาย การจัดการตนเอง และมนุษย์สัมพันธ์ รวมถึงผู้มีความสามารถอันโดดเด่นด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน การสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง ในการทำงานด้านศิลปะการแสดงต้องมีการวางแผนการทำงานหลายขั้นตอน ก่อนจะออกมาเป็นผลงานเพื่อสร้างสุนทรียะให้กับผู้ชมการแสดง จะต้องมีการคิดเตรียมงานล่วงหน้า เช่น ขั้นตอนการเตรียมการสร้างงาน ขั้นตอนเตรียมงาน ขั้นตอนการผลิต ขั้นตอนการนำเสนอ การจัดระบบความคิด และการเรียงลำดับความคิดเป็นเรื่องสำคัญ เพื่อที่จะให้งานดำเนินไปตามแผนอย่างเป็นระบบและเกิดการผิดพลาดน้อยที่สุด การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อหาเหตุผลหลักเหตุผลรอง

ตลอดจนหาคำตอบและข้อสรุปของปัญหาให้เร็วที่สุดได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการทำงานกับผู้เชี่ยวชาญผู้มีความถนัดในแต่ละศาสตร์

นักแสดงละคร (actor) เป็นผู้ถ่ายทอดและตีความหมายของบทละครที่เป็นวรรณกรรมออกมาเป็นท่าทาง การกระทำด้วยร่างกาย (physical actions) การกระทำด้วยเสียง (vocal action) ด้วยคำพูดหรือบทสนทนา (dialogue) ให้ผู้ชม (audience) ได้เห็นเป็นภาพบนเวที (visual presentation) นักแสดงที่เก่งจะต้องสามารถเข้าใจผู้ชมให้ติดตามและเห็นคล้อยไปด้วยกับการแสดงของเขา ความสามารถนี้อาจมีบางส่วนที่มาจากพรสวรรค์ (talent) โดยกำเนิด แต่ส่วนใหญ่จะต้องมาจากความชำนาญและประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกฝน การเรียนรู้ การฝึกซ้อมและเทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวกับการแสดงบนเวทีด้วย ซึ่งทุกคนสามารถทำได้ด้วยการเรียนและฝึกฝนขึ้น (Rattanan, 2016, p. 1)

นักแสดงถือเป็นหัวใจสำคัญหลักของการแสดง ผู้ที่จะเป็นนักแสดง ควรให้คุณค่าและตระหนักถึงหน้าที่ในการทำหน้าที่นักแสดงตามหลักวิชาการเพื่อสร้างสุนทรียรสให้กับการแสดง โดยการฝึกฝนให้ออกแสดงได้อย่างมีอาชีพ มีจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีทักษะสำคัญที่นักแสดงควรมี แนวทางการพัฒนาแบบฝึกหัดเพื่อการแสดงจึงควรเป็นการเสริมทักษะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผู้สอนด้านการแสดงจึงควรออกแบบพัฒนาแบบฝึกหัดเพื่อการแสดงให้ครอบคลุมทักษะ 9 ด้านคือ

1) การแสดงด้านอารมณ์ (emotional awareness) เป็นความสามารถที่พัฒนาขึ้นหรือลงได้ ด้วยการฝึกปฏิบัติวิธีแสดงละครสด (improvisation) เป็นการฝึกฝนขั้นพื้นฐานของการแสดง โดยใช้วิธีสมมติเหตุการณ์ สถานการณ์ สถานที่ เวลาและลักษณะของตัวละครโดยสังเขป ผู้แสดงจะใช้จินตนาการ (imagination) ของตนแสดงการเคลื่อนไหวบนเวที (movement) การกระทำ (action) ที่แสดงออกด้วยท่าทางคำพูด เสียงร้องสด ด้วยความรู้สึกนึกคิด เป็นอารมณ์ที่เกิดขึ้นจากการผลักดันจากภายใน (motivation)

2) จินตนาการ (imagination) เป็นความสามารถที่ฝึกฝนพัฒนาได้ ยิ่งฝึกฝนมากก็จะยิ่งทำให้มีวิธีการสร้างจินตนาการ ทำให้เราสามารถเข้าถึงและถ่ายทอดภาพต่างๆ ในจินตนาการออกมาได้อย่างรวดเร็วและเต็มไปด้วยรายละเอียดผ่านคำพูด ภาษากายและการกระทำต่างๆ สำหรับผู้ที่เป็นักแสดงต้องสามารถถ่ายทอดเรื่องราวและสถานการณ์ในโลกของละครออกมาให้ผู้ชมได้รับรู้ได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องขยายขีดจำกัดของจินตนาการออกไปให้กว้างมากที่สุด

3) ความคิดสร้างสรรค์ (creative thinking) มีความจำเป็นต่อกระบวนการคิดนอกกรอบของนักแสดงที่จะสามารถตัดสินใจในเหตุการณ์ในเรื่องราวต่างๆ ที่นักแสดงต้องสวมบทบาทเป็นตัวละครนั้นๆ ความคิดสร้างสรรค์สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ด้วยการฝึกฝน จากการทำแบบฝึกหัดการแสดงที่หลากหลาย ทำให้นักแสดงสามารถสร้างสรรค์ศิลปะการแสดงได้ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลังไม่ว่าจะเป็นนักแสดงหรือทีมงาน

4) การคิดวิเคราะห์ (critical thinking) ผู้แสดงเป็นตัวละครจะต้องศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจกับความรู้สึกนึกคิดและจิตใจของมนุษย์ นักแสดงสามารถใช้กระบวนการของการคิดวิเคราะห์เป็นเครื่องมือสำคัญในการหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ใช้คำถามค้นหาคำตอบ หาสาเหตุ หาการเชื่อมโยง ส่งผลกระทบวิธีการ ขั้นตอน ของการกระทำของเหตุผลต่างๆ นักแสดงจะต้องศึกษาและฝึกวิเคราะห์ทางด้านจิตวิทยาที่

ซับซ้อนของมนุษย์ในสถานการณ์ต่างๆ และสมมติตนเองอยู่ในสภาพและสถานการณ์เช่นตัวละครนั้นอย่างจริงจังตามที่กำหนดไว้ โดยใช้ความทรงจำเกี่ยวกับอารมณ์ที่จะเกิดในสถานการณ์นั้นมาใช้ในการแสดง

5) การเคลื่อนไหว (stage movement) การเคลื่อนไหวร่างกายของนักแสดงในขณะที่แสดงและเคลื่อนไหวจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่ง จะต้องทำด้วยจุดมุ่งหมายของตัวละคร โดยมีความสัมพันธ์กันคือ ตำแหน่งบนเวที ทิศทางที่จะเคลื่อนไหว และตำแหน่งของร่างกาย นอกจากนี้ยังมีเรื่องของ การนั่ง นอน ยืน เดิน ท่าทางการใช้อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว มีหลักการทฤษฎีในการเคลื่อนไหวและทางด้านนาฏศิลป์มากมายที่จะช่วยส่งเสริมให้การเคลื่อนไหวนั้นมีความหมายต่อการแสดงมากที่สุด

6) พลังในการแสดง (energy) เป็นแรงผลักดันที่ตัวละครใช้ในการเคลื่อนไหว ซึ่งทำให้เกิดพลังของการกระทำ ถ้าตัวละครมีความกดดันสูง การกระทำ ความคิด ความรู้สึก สีหน้า แววตา ท่าทางของเขาก็จะรุนแรง การมีพลังมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ แรงจูงใจ พฤติกรรม อุปนิสัย อารมณ์ และสถานการณ์ในตอนนั้นด้วย ผู้แสดงจะต้องวิเคราะห์จากบทพูด (dialogue) ว่าแสดงมากน้อยเพียงไร แล้วจึงมีการเคลื่อนไหว หรือส่งความรู้สึกออกมา เป็นคลื่นความคิดความรู้สึกที่นักแสดงส่งต่อไปถึงผู้ชม ดังนั้น นักแสดงที่มีพลังก็คือ นักแสดงที่สามารถส่งคลื่นความคิดอารมณ์ความรู้สึก ภาพพจน์ จินตนาการ ตลอดจนทุกสิ่งทุกอย่างที่เขาต้องการให้ผู้ชมได้รับมาสู่ผู้ชมได้ดีกว่าคนอื่น

7) สมาธิในการแสดง (concentration) เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการฝึกซ้อมและแสดงจริง สมาธิของนักแสดงนั้นจะต้องกระทำในสถานที่ที่มีคนอื่นและสิ่งต่าง ๆ ที่แวดล้อมอยู่บนเวที เหมือนในชีวิตจริง ผู้แสดงจะต้องตั้งสมาธิในบทบาทที่ตนจะกระทำ สาเหตุที่กระทำ สถานที่ เวลา โดยสมมติข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ในความคิดและจินตนาการและเชื่อในสิ่งที่ตนสมมตินั้นว่าเป็นความจริง สามารถเห็นภาพของสถานที่ และรายละเอียดต่างๆ ของสิ่งที่ประกอบฉาก ทั้งๆ ที่เป็นการสมมติ นักแสดงที่ดีจะต้องมีสมาธิสูงมากจนสามารถรวมความคิด อารมณ์ ความรู้สึกไปสู่จุดใด จุดหนึ่งตามความต้องการ (objective) ของบทบาทอย่างมีพลังและจุดหมายที่แน่นอน

8) การสื่อสาร (communication) ในการแสดงจะต้องสื่อสารและมีปฏิกิริยาตอบโต้กับคู่แสดง เป็นการรับส่งบทบาทให้แก่กันและกัน ซึ่งทำให้คำพูดทุกคำหรืออิริยาบถของแต่ละคน ก็จะต้องมีอิทธิพลต่อการกระทำหรือคำพูดของอีกคนหนึ่ง นักแสดงจะต้องมีการสื่อสารและสัมพันธ์กับสำนึกและปฏิกิริยาตอบโต้กับตัวเอง กับเรื่องราว กับคู่แสดง และกับผู้ชมแม้แต่การไม่พูดหรือหยุดนิ่งในการแสดงก็ถือเป็นการสื่อสารด้วยเหตุผลของเรื่องราวของสถานการณ์นั้น

9) การใช้เสียง (voice control) เสียงเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งของนักแสดง นอกจากจะต้องสื่อสารเปล่งเสียงให้ชัดเจนแล้ว น้ำเสียง (tone) ยังเป็นส่วนสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่จะสื่อสารอารมณ์ของนักแสดง (Motivation) ที่แตกต่างกัน นักแสดงที่ดีจะต้องสามารถวิเคราะห์ สื่อความหมายของเสียงให้ถูกต้องตามแรงผลักดันนั้นๆ นักแสดงจะต้องฝึกฝนร่างกาย และเสียง ให้มีความพร้อมมากที่สุด เพื่อสามารถเป็นอุปกรณ์และเครื่องมือของนักแสดงได้ทันที ทุกรูปแบบ ทุกแนวอย่างมีประสิทธิภาพและสมจริงที่สุดในวิชาชีพของนักแสดง

ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนการแสดงควรมีสามารถสรุปได้เป็น 5 ทักษะคือ 1) การเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ (self-directed) 2) การประเมินตนเอง (self-assessment) 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ (life and career skills) 4) ทักษะการเรียนรู้ และนวัตกรรม (learning and innovation) 5) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (information, media and technology) (Panich, 2012, p. 16-21) ทักษะเหล่านี้สอดคล้องกับทักษะของการเป็นนักแสดงในการเป็นนักแสดงนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้แสดงจะต้องมีทักษะ พรสวรรค์ และความสามารถในการแสดงเป็นอย่างดี นักแสดงจะต้องผ่านการฝึกฝนการใช้ น้ำเสียง และร่างกายของตน ในการถ่ายทอด และสามารถควบคุมทุกส่วนในร่างกายเพื่อการแสดงได้อย่างยืดหยุ่น เหมาะสม และสื่อความหมายได้ดีที่สุด นอกจากนี้ผู้แสดงจะต้องสร้างความน่าเชื่อถือในการแสดง รวมถึงการแสดงออกถึงความรู้สึกของตัวละคร ซึ่งจะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกร่วมและเชื่อว่าตัวละครผู้นั้นคิดและรู้สึกเช่นนั้นจริง (Maneewattana, 2007, p. 46)

นักแสดงที่ดีควรศึกษาเรียนรู้เทคนิคทางด้านศิลปะการแสดงอย่างลึกซึ้ง เพราะมีองค์ประกอบและมีเทคนิคต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้นักแสดงสามารถทำหน้าที่ของศิลปะการแสดงอย่างมีคุณค่าประสานสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ฉาก เครื่องแต่งกาย แสง บท เป็นต้น เพราะศิลปะการแสดงสะท้อนให้มนุษย์เห็นถึงชีวิต วัฒนธรรม มุมมอง แนวคิดในช่วงเวลาที่ต่างยุค ต่างสมัยของประวัติศาสตร์ เนื้อหาและวิธีการสร้างงาน การพัฒนาทั้งเบื้องหน้าเบื้องหลังย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ผู้ที่เป็นนักแสดงจึงต้องเรียนเทคนิคการแสดง และศึกษาเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาตนเองให้ตอบรับกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาการเรียนการสอนทางด้านการแสดงในหลักสูตรต่างๆ ต่อไปในปัจจุบันและอนาคต

2. ควรนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปะการแสดงในระดับต่างๆ ในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง เช่น การปฏิบัติทางด้านการแสดง การกำกับแสดง ละครเพื่อการศึกษา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. การพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรมีการศึกษาและวิจัยร่วมกันกับผู้ฝึกสอนการแสดงในระดับอื่นๆ เช่น ปฐมวัย มัธยม และอุดมศึกษาเพื่อปรับกระบวนการคิดในการพัฒนาไปในทิศทางเดียวกัน

2. การพัฒนาแบบฝึกหัดการแสดงพื้นฐานสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควรทดลองใช้กับผู้เรียนในกลุ่มที่มีพื้นฐานเรียนการแสดงมาก่อนด้วย เพื่อหาข้อเปรียบเทียบและข้อสรุปที่ดีร่วมกัน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเป็นเพราะความกรุณาของท่านอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัยทุกท่านที่สละเวลาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือให้มีความชัดเจนอันเป็นส่วนสำคัญในการทำวิจัยอย่างยิ่งขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการที่พิจารณาให้งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัย และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พร้อมภักดิ์ บึงบัว ผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ในการให้คำแนะนำการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- Dekdeedotcom. (2019). *S̄thāḇan thī peid s̄xn thāḅng dān kār s̄ædng* [Institute of acting courses]. Retrieved from <https://www.dek-d.com/tcas/28420/> (inThai)
- เด็กดี ดอทคอม. (2562). สถาบันที่เปิดสอนทางด้านการแสดง. สืบค้นจาก <https://www.dek-d.com/tcas/28420/>
- Joyruksa, Nummon. (2017). *Kār s̄ædng reīyn læw dī xari*. [What is studying acting then?]. Retrieved from <https://storylog.co/story/56bf3c8d3c6195db3ccc7af6> (inThai)
- น้ำมนต์ จ้อยรักษา. (2560). การแสดงเรียนแล้วได้อะไร. สืบค้นจาก <https://storylog.co/story/56bf3c8d3c6195db3ccc7af6>
- Maneewattana, C. (2007). *Khwaḁm rū keīyw qab s̄ilpa kār lakhr xeksār prakxb kār s̄xn rāywichā kār kākab* [Knowledge of theater arts Documentation for the course of directing 1] (pp. 46). Bangkok: Faculty of Fine Arts Suan Sunandha Rajabhat University. (inThai)
- ชุดิมา มณีวัฒนา. (2550). ความรู้เกี่ยวกับศิลปะการละคร เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการกำกับการแสดง 1. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Panich, V. (2012). *Withī s̄rāḅng kār reīyn rū pheux̄ s̄is̄ y'ni s̄twrrs̄ thī 21* [The ways to create learning for students in the 21st century]. (pp. 16-21). Bangkok: Sodsri-Saritwong Foundation. (in Thai)
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- Rattananin, M. (2003). *Khwaḁm rū beux̄ngt̄n keīyw qab s̄ilpa kār kākab kār s̄ædng lakhr wethī*. [Basic knowledge the art of theater directing]. (pp. 1). Bangkok: Thammasart University. (in Thai)
- มัทนี รัตนิน. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับศิลปะการกำกับการแสดงละครเวที. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Yuth^๓s̄āstr'chāti dān kār phat'hna læa s̄erim s̄rāḅng s̄qkyphāph thrqphyākr mnus̄ y'chwing way reīyn læa wayrūn [National strategy on human resource development and capacity development during school age and adolescence]. (pp. 36-37). (12 July 2519, Rattana Bundit University. (in Thai)
- ยุทธศาสตร์ชาติ: ยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาขีดความสามารถในช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น (เอกสารประกอบการอบรม). (2562). (12 กรกฎาคม 2562, มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต, กรุงเทพฯ).
- Simon Brooke. (2012). *Making the case for a mandatory introductory acting class in the general education paradigm*. In Partial fulfillment of requirements for the degree master of fine arts, The Department of Theatre Arts, California State University, Long Beach.